

Sygn. akt IV CSK 717/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa W. W.
przeciwko R. Z.
o ochronę dóbr osobistych i nakazanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 kwietnia 2019 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód W. W. domagał się, aby pozwany R. Z. zaprzestał naruszania dóbr osobistych powoda, polegającego na doprowadzaniu do wydzielania i przenikania wyziewów z nieruchomości pozwanego na nieruchomość powoda oraz nakazania pozwanemu odłączenia wszelkich instalacji podłączonych do komina znajdującego się w ścianie budynku dzielącej nieruchomości należące do stron, a także nakazania pozwanemu zamurowania otworów pozostałych po tych instalacjach. Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2018 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo; apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4 kwietnia 2019 r. W związku ze skargą kasacyjną powoda od tego wyroku podkreślenia wymaga, że skarga ta jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia

przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym przede wszystkim ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na jej oczywistej zasadności obligowało powoda do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Zastrzeżenia wymaga także, że stosownie do powszechnie aprobowanego w orzecznictwie i nauce prawa poglądu, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Powód nie wykazał powyższej przyczyny kasacyjnej, ograniczając się do ogólnikowego zarzutu, że zaskarżone orzeczenie rażąco narusza poczucie sprawiedliwości nie tylko w jego odczuciu, ale także sprawiedliwości społecznej, a utrzymanie wyroku w mocy może doprowadzić do wystąpienia negatywnych skutków po stronie powoda, w tym nawet zagrożenia życia powoda i jego bliskich. W ocenie powoda, Sąd Apelacyjny dokonał jedynie pobieżnej oceny materiału

dowodowego, co skutkowało dokonaniem ustaleń niezgodnych ze stanem faktycznym oraz zbagatelizowaniem okoliczności podnoszonych przez powoda, mimo iż ochrona zdrowia i życia powinna mieć wartość nadrzędną. Według powoda, zaskarżone orzeczenie nie tylko wpływa na subiektywne poczucie krzywdy powoda, ale jest także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i w sposób oczywisty uchybia art. 5 k.c. We wniosku o przyjęcie skargi nie wskazano innych przepisów prawa, zaś naruszenie art. 5 k.c. nie zostało powołane jako podstawa kasacyjna, co wyłącza ocenę skargi jako oczywiście uzasadnionej z tego powodu.

W miejsce argumentacji prawnej dotyczącej ewentualnych naruszeń przepisów prawa, skarżący przedstawił we wniosku własną ocenę zaskarżonego wyroku i jego skutków dla sytuacji powoda, co jest być może subiektywnie zrozumiałe, ale nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania w świetle przytoczonych wyżej unormowań art. 398⁹ § 1 k.p.c. Treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie potwierdza ponadto tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej skarżący powiązał z zakwestionowaniem przeprowadzonej przez Sady obu instancji oceny zebranego materiału dowodowego i dokonanych przez te Sady ustaleń faktycznych, w szczególności dotyczących źródła dokuczających powodowi zapachów oraz ustalenia, że po stronie nieruchomości pozwanego nie ma żadnych celowych lub wynikłych z zaniedbania i niewłaściwego utrzymania nieruchomości kanałów immisji zapachów. Tymczasem zgodnie z art. art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące oceny dowodów i ustalania faktów; przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.